

Slovenija

Mediacija v državah članicah - Slovenija

Zakaj ne bi namesto pred sodiščem svojega spora rešili s pomočjo mediacije? Mediacija je postopek alternativnega reševanja sporov (ARS), v katerem mediator pomaga strankama v sporu, da se sporazumeta. Slovenska vlada in pravosodni delavci se zavedajo prednosti mediacije.

Na koga se obrniti?

Zakon o alternativnem reševanju sodnih sporov (ZARSS, Uradni list RS, št. 97/09 in 40/12 - ZUJF), ki je bil sprejet 19. novembra 2009, uporabljati pa se je začel 15. junija 2010, nalaga prvostopenjskim in drugostopenjskim sodiščem obveznost, da v sporih iz gospodarskih, delovnih, družinskih in drugih civilnoprvnih razmerij strankam omogočijo uporabo alternativnega reševanja sporov s tem, da sprejmejo in uveljavijo program alternativnega reševanja sporov. V okviru tega programa so sodišča dolžna strankam omogočiti uporabo mediacije, lahko pa tudi uporabo drugih oblik alternativnega reševanja sporov.

Ministrstvo za pravosodje vodi [☞](#) centralno evidenco mediatorjev, ki delujejo v programih alternativnega reševanja sporov na sodiščih.

Z mediacijo se ukvarja tudi več nevladnih organizacij:

- [☞ Društvo mediatorjev Slovenije](#) ([☞ seznam mediatorjev](#)),
- [☞ Združenje mediacijskih organizacij Slovenije – MEDIOS](#) ([☞ seznam mediatorjev](#)).

Pod okriljem Ministrstva za pravosodje deluje Svet za alternativno reševanje sporov, ki je bil ustanovljen marca 2009. Svet za ARS predstavlja osrednje, neodvisno, strokovno, usklajevalno in posvetovalno telo ministra.

Na katerih področjih je mediacija dopustna in/ali se najpogosteje uporablja?

Mediacija je dopustna v civilnih, družinskih, gospodarskih, delovnih in drugih premoženjskih zadevah, povezanih z zahtevki, s katerimi lahko stranke prosto razpolagajo ter se glede njih tudi poravnajo.. Dopustna je tudi v drugih zadevah, če je zakon ne izključuje.

Mediacija je najpogostejša v civilnih, družinskih in gospodarskih zadevah.

Ali je treba upoštevati posebna pravila?

Uporaba mediacije je prostovoljna. Zakon o mediaciji v civilnih in gospodarskih zadevah (ZMCGZ, Uradni list RS, št. 56/08) se nanaša na mediacijo na splošno - torej tako na mediacijo, ki je pridružena sodnim postopkom, kot tudi na izvensodno mediacijo. Opredeljuje zgolj temeljna pravila postopkov mediacije, ostalo pa prepušča samoregulativnim mehanizmom. Ureja npr. vprašanje kdaj se mediacija prične in kdaj se konča, kdo imenuje mediatorja, katera so temeljna pravila nastopanja mediatorja, kako se oblikuje sporazum o rešitvi spora in kako mu je mogoče zagotoviti izvršljivost itd. Zakonske določbe so dispozitivne, razen določb, ki urejajo načelo nepristranskosti mediatorja in učinek mediacije na prekluzivne in zastaralne roke.

Društvo mediatorjev Slovenije je sprejelo [☞](#) Kodeks mediatorjev, ki pa velja le za njegove člane.

Informacije in usposabljanje

Pomembne informacije o mediaciji in o tem, kako stopiti v stik z mediatorjem, so na različnih spletnih straneh nevladnih organizacij, med drugim:

- [☞ Društva mediatorjev Slovenije](#),
- [☞ Združenja mediacijskih organizacij Slovenije – MEDIOS](#) .

Usposabljanje za mediatorje zagotavljajo različne nevladne organizacije, kakor tudi Center za izobraževanje v pravosodju pri Ministrstvu za pravosodje.

Kakšni so stroški mediacije?

Sodišču pridružena mediacija, ki se izvede po ZARSS, je v sporih iz razmerji med starši in otroki ter v delovnopравниh sporih zaradi odpovedi pogodbe o zaposlitvi za stranke za zdaj brezplačna; stranke plačajo le stroške svojih odvetnikov. V vseh ostalih sporih, razen v gospodarskih sporih, pa sodišče krije nagrado mediatorja za prve tri ure mediacije.

Pravne osebe zasebnega prava zaračunajo različne pristojbine za mediacijo.

Ali je sporazum, dosežen z mediacijo, izvršljiv?

Sporazum, dosežen z mediacijo, sam po sebi ni neposredno izvršljiv. Se pa stranke lahko dogovorijo, da bo sporazum o rešitvi spora sklenjen v obliki neposredno izvršljivega notarskega zapisa, poravnave pred sodiščem ali arbitražne odločbe na podlagi poravnave.

Sorodne povezave

Strani v jezikih držav članic pripravljajo posamezni nacionalni organi, njihov prevod pa zagotavlja prevajalska služba Evropske komisije. Prevodi zato morda še ne vsebujejo kasnejših sprememb izvirnika, ki so jih vnesli nacionalni organi. Evropska komisija ne prevzema nobene odgovornosti za informacije ali podatke, ki jih vsebuje oziroma na katere se sklicuje ta dokument. Za pravila o avtorskih pravicah države članice, ki je odgovorna za to stran, glejte pravno obvestilo.

Zadnja posodobitev: 30/03/2018